

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні
правопорушення щодо посилення адміністративної
відповідальності у вигляді штрафу»
*(реєстр. № 9025 від 16.02.2023 р.)**

Законопроектом передбачено внесення змін та доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), які спрямовані на встановлення відповідальності посадових осіб суб'єктів ринку нафти та нафтопродуктів за порушення вимог щодо обов'язкового формування, обслуговування, зберігання, використання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів відповідно до Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів».

Для цього пропонується: доповнити КУпАП новою статтею 103-4 «Недотримання вимог щодо обов'язкового формування, обслуговування, зберігання, використання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів», санкція якої за вчинення таких дій передбачає накладення штрафу на посадових осіб суб'єктів ринку нафти та нафтопродуктів, які зобов'язані формувати мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів, від десяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; доповнити наведений у статті 221 КУпАП перелік адміністративних правопорушень, справи про які розглядаються судьями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів, правопорушенням, передбаченим статтею 103-4 цього Кодексу; доповнити пункт 1 частини 1 статті 255 КУпАП, включивши до нього оператора мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів як посадову особу, уповноважену складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 103-4 цього Кодексу.

Законопроект змістовно залежить від проекту Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів» (реєстр. № 9024 від 16.02.2023 р.) (далі – проект Закону № 9024), який пропонується як основний галузевий закон, що регулюватиме правовідносини в зазначеній сфері.

Законопроект не суперечить Конституції України та міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

З огляду на викладені в законопроекті пропозиції, вважаємо за доцільне акцентувати на таких зауваженнях.

Назва законопроекту є не повною й не відповідає усталеним правилам законодавчої техніки, оскільки не містить предмета його правового регулювання і збігається з назвою Кодексу. У назві не зазначено, до якої сфери діяльності або публічного управління відносяться порушення, за вчинення яких нормою КУпАП встановлюється відповідальність.

Крім того, назва не відповідає змісту законопроекту, оскільки в ньому пропонується не *«посилити»*, а саме *встановити* адміністративну відповідальність за «недотримання вимог щодо обов'язкового формування, обслуговування, зберігання, використання мінімальних запасів нафти та

нафтопродуктів», для чого доповнити КУПАП новою статтею. На даний час цей Кодекс не містить будь-яких норм, якими була би передбачена відповідальність за такі або суміжні з ними діяння.

Визначені у тексті статті 103-4 законопроекту суб'єкти, яких пропонується притягати до відповідальності за вказані дії, суттєво відрізняються від суб'єктів, наведених у порівняльній таблиці. У законопроекті зазначено, що такими суб'єктами є «посадові особи суб'єктів ринку нафти та нафтопродуктів, які зобов'язані формувати мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів». Натомість у порівняльній таблиці вказується, що відповідні санкції за передбачені у цій же статті дії застосовуються до «посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності або фізичних осіб – власників об'єктів, які підлягають накопиченню мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів».

Об'єктивна сторона диспозиції статті 103-4, запропонованої законопроектом, містить такі дії, як недотримання вимог щодо обов'язкового *формування, обслуговування, зберігання, використання* мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів. Проте, наведений перелік дій, вчинення яких, згідно із санкцією цієї норми, тягне за собою накладення штрафу, не узгоджується з відповідними положеннями проекту Закону № 9024.

Зокрема, згідно зі статтею 14 проекту Закону № 9024 на суб'єктів ринку нафти та нафтопродуктів покладаються зобов'язання дотримуватися не тільки умов формування, обслуговування, зберігання, використання, а й умов *заміни, поновлення та реалізації (продажу)* мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів. Незважаючи на це, останні дії, які теж є обов'язковими для суб'єктів ринку й недотримання яких також може тягнути настання відповідальності, у назві та диспозиції статті 103-4 відсутні.

Окрім того, законопроект, в якому на виконання вимог проекту галузевого Закону № 9024 встановлюється адміністративна відповідальність за порушення, пов'язані із забезпеченням мінімальними запасами нафти та нафтопродуктів, не узгоджується в цій частині з положеннями самого проекту Закону. Останній не містить норм, які б констатували або передбачали адміністративну чи іншу відповідальність посадових осіб суб'єктів господарювання в зазначеній сфері. Натомість, у статті 15 проекту Закону № 9024 визначено лише можливість накладення на юридичних осіб – суб'єктів ринку адміністративно-господарських санкцій у виді різних штрафів та пені за невиконання окремих зобов'язань щодо формування, зберігання та поновлення мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів.

Законопроектом передбачено, що він набуває чинності з дня, наступного за днем введення в дію Закону України «Про мінімальні запаси нафти та нафтопродуктів». Своєю чергою, пунктом 1 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» проекту зазначеного Закону передбачено, що він вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності. Водночас, пунктом 2 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону встановлено, що зобов'язання суб'єктів ринку щодо формування та зберігання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів виникають через 12 місяців з дня набрання

чинності цим Законом. Тобто відповідні зобов'язання виникають через 6 місяців після введення в дію цього Закону.

Таким чином, виникає неузгодженість між положеннями законопроекту та пунктом 2 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону № 9024. Зокрема, можливість притягнення до відповідальності визначених у статті 103-4 КУпАП суб'єктів за невиконання обов'язків із формування, обслуговування, зберігання, використання мінімальних запасів нафти та нафтопродуктів настає на шість місяців раніше, ніж такі обов'язки у цих суб'єктів виникнуть.

У законопроекті пропонується застосовувати стягнення штрафів за вчинення передбачених у ньому діянь. Внаслідок цього його реалізація матиме вплив на показники дохідної частини державного бюджету, оскільки може призвести до збільшення його доходів від надходження сум штрафів у разі виявлення відповідних порушень. Незважаючи на це, всупереч частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 р. № 1861-VI, необхідне фінансово-економічне обґрунтування (включно з відповідними розрахунками) не додається.

***Дослідницька служба
Верховної Ради України***

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*